

NACRX001NKEV
prvotní identifikátor

Dne: 02.12.2014 Naše značka: NA- 4190-5/12-2014 Vyřizuje/tel.: Machková / 974 847 397

Vaše značka:

ZPRÁVA ZE ZAHRANIČNÍ PRACOVNÍ CESTY

MÍSTO: New York, Spojené státy americké

ÚČEL CESTY: Podchycení a uchování archivního a kulturního dědictví Sokolu New York a Bohemian Benevolent and Literary Association (BBLA)

ÚČASTNÍCI CESTY: Mgr. Zora Machková (6. oddělení NA)

ZPRÁVU PODÁVÁ: Mgr. Zora Machková (6. oddělení NA)

NAVŠTÍVENÉ INSTITUCE: Sokol New York, Bohemian Benevolent and Literary Association (BBLA), Společnost pro vědy a umění (SVU)

TRVÁNÍ CESTY: 5. 11. – 27. 11. 2014

DATUM VYHOTOVENÍ: 3. 12. 2014

SCHVALUJE: PhDr. Eva Drašarová, CSc., ředitelka Národního archivu

podepsáno elektronicky

TEXT ZPRÁVY ZE ZAHRANIČNÍ PRACOVNÍ CESTY

ČÁST VŠEOBECNÁ:

Doprava: letecky

Cesta tam:	Odlet: 5. 11.	Praha, Letiště Václava Havla	7.10
	Přílet: 5. 11.	Paříž, Letiště Charles de Gaulle	9.00
	Odlet: 5. 11.	Paříž, Letiště Charles de Gaulle	11.30
	Přílet: 5. 11.	New York, Letiště JFK	15.00
Cesta zpět:	Odlet: 27. 11.	New York, Letiště JFK	0.30
	Přílet: 27. 11.	Paříž, Letiště Charles de Gaulle	12.45
	Odlet: 27. 11.	Paříž, Letiště Charles de Gaulle	15.00
	Přílet: 27. 11.	Praha, Letiště Václava Havla	16.45

Ubytování: Sokol New York, 420 East 71st Street, New York

ČÁST ODBORNÁ:

Služební cesta byla realizována jako pokračování projektu pomoci krajanským komunitám v zahraničí, konkrétně Sokolu New York, jednomu z nejstarších krajanských spolků na území USA založeném roku 1867 a Bohemian Benevolent & Literary Association, zastřešující krajanské asociaci, jež byla založena roku 1891. Cílem mé cesty bylo navázat na moji loňskou cestu realizovanou s podporou Ministerstva zahraničních věcí ČR, vytipovat historicky cenné archiválie a pomoci se zabezpečením jejich dlouhodobého uchování a zároveň pokračovat v pomoci oběma organizacím s uspořádáním jejich archivů.

Po vřelém přijetí, kterého se mi dostalo po mém příjezdu do New Yorku od paní Normy Zabky předsedkyně Sokola New York, jsem byla seznámena pány Edwardem Chlandou a Georgem Danem se současnou situací archivu a knihovny, s novými přírůstky i staršími nalezenými archiváliemi, které bylo zapotřebí utřídit a evidenčně podchytit.

Při třídění těchto archiválií, jehož jsem se v následujících dnech ujala, jsem vycházela z členění Archivu Sokola New York, které jsem zavedla při své loňské návštěvě, a které v podstatě koresponduje s organizační strukturou Sokola New York. Archiválie, které jsem takto zpracovala, jsem organicky včlenila do již existujících agend. Takto se mi podařilo například zkompletovat řadu zápisů ze schůzí Sokola New York od roku 1962 do roku 1999. Starší zápisy před rokem 1962 jsou svázány do

podoby knih a jsou uloženy a evidenčně vedeny v knihovně Sokola New York. Během své činnosti jsem objevila řadu zajímavých polozapomenutých dokumentů jako např. dopis prezidenta Edvarda Beneše Sokolům, v němž vysoce oceňuje jejich činnost, dopis starosty Chicaga Antonína Josefa Čermáka, dokumenty týkající se činnosti Sokolského pomocného výboru pro uprchlíky v táborech v Německu a Itálii či dokumenty k poválečné pomoci amerických Sokolů matkám a dětem v Československu a mnoho dalších. S předsedkyní Normou Zabkou jsem se domluvila, že ke všem archiváliím vyhotovím nový soupis a uložím je do nových archivních boxů, což jsem také učinila (soupis archiválií Sokola NY viz příloha č. 1, již lze publikovat pouze se souhlasem majitele archiválií).

V průběhu své návštěvy jsem byla také Sokoly požádána, abych jim pomohla s vyhledáním archiválií vztahujících se k určitým tématům. Prvním tématem byla podpora Československých legií v Rusku ze strany krajanů v USA a legionářské spolky působící v New Yorku. K tomuto tématu se mi podařilo objevit zajímavé archiválie. Druhým tématem bylo působení Andyho Warhola v sokolovně Sokola New York v roce 1967, ke kterému se mi podařilo dohledat několik novinových výstřižků.

Druhou část své služební cesty jsem věnovala působení v Bohemian Benevolent & Literary Association (zkráceně BBLA), organizaci která vznikla v roce 1891 jako zastřešující organizace reprezentující asi osmdesát krajanských českých a slovenských kulturních, vzdělávacích a sportovních spolků, a která v současnosti sídlí v České národní budově, kde provozuje také knihovnu a archiv. Rovněž zde jsem navázala na svoje loňské působení. Oproti loňskému roku, zde bylo nalezeno velké množství dalších archivních materiálů, a to hned ve dvou místnostech.

Před započítím své činnosti jsem se zúčastnila schůzí Knihovního výboru BBLA a newyorské pobočky Společnosti pro vědy a umění (SVU). Na těchto jednáních jsem stručně představila svoji činnost a domluvila se se členy výborů na jejich představách ohledně mého působení v jejich archivu.

Nejprve jsem si udělala průzkum nalezených archiválií, tj. zjistila jsem, jaké archiválie od jakých původců jsou zde uloženy, a poté jsem se, po poradě se členy knihovního výboru dr. Pavlem Illnerem, dr. Vladem Šimkem a předsedkyní SVU New York Jitkou Illnerovou, rozhodla pro přednostní zpracování archiválií American Fund for Czechoslovak Relief a jeho předchůdce American Fund for Czechoslovak Refugee, archiválií Rady svobodného Československa a osobního fondu sociálního demokrata a člena Rady svobodného Československa Jaroslava Profouse. Pokračovala jsem tak ve své loňské práci a zkompletovala archiválie výše uvedených původců. Archiválie American Fund for Czechoslovak Relief byly utříděny podle druhu agend, uvnitř chronologicky, složky jednotlivých poživatelů pomoci od fondu byly utříděny abecedně podle jmen, audiokazety se záznamy ze zasedání schůzí byly chronologicky utříděny, popsány a označeny. Při pořádání archiválií Rady svobodného Československa jsem se snažila zrekonstruovat původní ukládací systém. Dochované archiválie Jaroslava Profouse obsahovaly kromě jeho životopisu a korespondence především jeho vlastní práce a publikace týkající se života v Československu za železnou oponou. Všechny tyto archiválie jsem dala

do nových přebalů, popsala, sepsala a uložila do krabic (soupis viz příloha č. 2, již lze publikovat pouze se souhlasem majitele archiválií).

Ostatní nalezené archiválie (dokumenty z činnosti BBLA, Dvorak American Heritage Association (DAHA), České svobodomyšlné školy v New Yorku aj.) jsem vzhledem k jejich velkému množství a omezenému času jen částečně hrubě roztřídila, bylo by však zapotřebí třídění dokončit a vyhotovit jejich soupis.

Závěrem lze konstatovat, že stanovených cílů mé služební cesty bylo dosaženo.